

4

F^o 7^r N° 42. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Καπετᾶνον τῆς ἐνώσεως κατ' αἰτησίν του πρὸς ὄφελος τῆς ὑπηρεσίας του, νὰ ἐξοπλίσῃ ἐν Εὐβοίᾳ 3 ἢ 4 γριπαρίας ἤτοι βακέτας (vachetas) τῶν 12 ἢ 16 κωπῶν. 1335, Ἀπριλίου 8.

5

F^o 11^r N° 97. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν κανονικὸν Νικόλαον Κορράριον ἐκ Κρήτης, ἐπειγόμενον νὰ εὐρίσκειται ἐν Κρήτῃ πρὸς ἀποστολὴν ἐμπορευμάτων, νὰ ἐπιβῇ Βενετικοῦ πλοίου, μεθ' ἐνὸς ὑπηρέτου, μιᾶς βαλίζας καὶ ἐνὸς χρηματοκιβωτίου (ualice et cum uno scrinio). 1335, Μαΐου 20.

6

F^o 13^r N° 117. Οἱ μεταβαίνοντες ἐν Τουρκίᾳ, παρὰ τὰς προκηρύξεις, πρὸς ἀγορὰν σίτου καὶ μεταφορὰν αὐτοῦ εἰς Κρήτην νὰ ἐμποδίζωνται. Τὸ ἐπιβαλλόμενον δὲ πρόστιμον διὰ τῆς προκηρύξεως νὰ καταβάλλεται ἢ νὰ βεβαιοῦται δι' ἀξιοχρέου ἐγγυητοῦ. 1335, Ἰουνίου 20.

7

F^o 17to N° 155. Ὁ ἄργυρος ἢ ἄλλα μικρὰ ἀντικείμενα, τὰ ὅποια προορίζονται νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς Βενετίαν διὰ τῶν κατέργων Ρωμανίας, δὲν δύνανται νὰ εἰσάγωνται εἰς Κρήτην, Κύπρον ἢ Ἀρμενίαν, καθ' ὅλον τὸν μῆνα Σεπτέμβριον διὰ παρωπλισμένων πλοίων, οὐδὲ νὰ ἐξάγωνται ἐκ Βενετίας. 1335, Ἰουλίου 19.

8

F^o 18to N° 163. Ὁ τεχνίτης Φραγκίσκος, ὁ ὁποῖος ἐστάλη εἰς Κρήτην πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ λιμένος, δύναται νὰ ἐπανέλθῃ ἐν Βενετίᾳ, ὅπως ἀνακοινώσῃ τὰς πληροφορίες, αἱ ὁποῖαι ἤθελον ζητηθῇ ἀπὸ αὐτόν, ἀλλὰ δι' ἐξωπλισμένου κατέργου. 1335, Αὐγούστου 3.

9

F^o 21to N° 199. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Νικόλαον Κονταρίνην νὰ ἐπιβῇ ἐν Κρήτῃ ἐπὶ τῶν ἐπιστρεφόντων εἰς Βενετίαν κατέργων τῆς ἐνώσεως, μετὰ τῆς συζύγου του, τῆς οἰκογενείας του καὶ ἐλαφρῶν ἀποσκευῶν. 1335, Αὐγούστου 30.

10

Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ζημιωθέντων ἐν Κυθήροις Καταλάνων. Ὑπευθύνους τῶν ζημιῶν θεωρεῖ ἡ Βενετία τοὺς κυριάρχους τῆς νήσου Βενιέρη. Ἄν καὶ δὲν θὰ ἤθελε ἡ Βενετία νὰ ἐπιβαρυνθῶσι διὰ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης οἱ Βενιέρη, ἐν τούτοις εὐρίσκειται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπαιτήσῃ ταύτην καθότι ὁ βασιλεὺς τῆς Μαγιόρκας κατέσχε τὰ ἐμπορεύματα τῶν Βενετῶν ἐμπόρων, ἀντὶ τῶν ὁποίων ζητεῖ ποσόν τι φλωρίων (μὴ καθοριζόμενον). Ἡ Βενετία θέλουσα νὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς ὑπηκόους τῆς προσκαλεῖ αὐτούς, ὅπως ἐπιστρέψωσι τὰ ἀρπαγέντα τῶν Καταλάνων, ἢ νὰ προσελθῶσι μέχρι τοῦ προσεχοῦς Ἰουνίου ἐπέτειον τῆς ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Πέτρου, ὅπως δικαιολογηθῶσιν. 1335, Ὀκτωβρίου 17.

11

Περὶ τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ καγκελλαρίου Κρήτης. 1335, Ὀκτωβρίου 26.

F^o 30to

N° 280. Millesimo trecentesimo XXXV. Indictionis IIII, die XXVI Octubris.

1

Quod ad hoc ut cancellarius nunc fiendus in Creta scire ualeat quod percipere iuste et licite debeat habere in dicto officio et per consequens ab alijs hoc sciatur. Consulunt sapientes examinatis omnibus opportunis:

Quod ipse cancellarius et futuri debeant percipere in anno pro salario iuxta solitum yperpera centum uiginti quinque.

5

Item quod occasione et pro facto disuarnicionum in anno yperpera XV, que anno elapso recipere consuevit cancellarius dicti loci.

Item de milicijs et seruentarijs uel alijs possessionibus que uenderentur pro debitis non possit accipere nisi quartam pro centenario quid est grossi tres pro centenario yperperorum pro tanto solummodo quantum erit debitum, quod soluetur sicut alias captum fuit pro medie pro centenario. Et pro dictis grossis tribus pro centenario teneatur facere omnes scripturas et cartas que fuerint pro ipsis debitis opportune que omnia suprascripta in ipsum tantum cancellariam debeant deuenire.

10

15

F^o 32^r

N° 284. Millesimo trecentesimo XXXV. Indictionis IV, die XXVI Octubris.

De alijs uero introitibus et prouentibus cancellarie ut et de quibus infra sequitur debeat percipere ipse cancellarius tamen medietatem et reliquam medietatem recipiant et habeant scribe curie ducalis maioris Candide qui quidem introitus et prouentus sunt iste, uidelicet:

20

pro quolibet precepto parui duo

pro quolibet termino parui quatuor

pro quolibet clamore grossum unum

pro qualibet euacuatione clamoris grossi duo

pro qualibet preuisione grossum unum

25

pro qualibet testificatione recepta in palacio paruim XVI

pro qualibet testificatione recepta extra palacio grossum unum

pro quolibet socio militari cum scribitur siue mutatur grossum unum

pro sententijs pecuniarum, pro quolibet yperpero parui duo usque scilicet

summam centum yperperorum et inde supra parum unum pro yperpero

30

pro una quaque littera missa siue per insulam siue extra parui XVI

pro qualibet intradicto grossum unum

pro bano quid fit ad petitionem alicuius grossum I

pro inquisitione cuiuslibet scripture sub quocumque tempore fuerit, accipia-

tur solum grossum unum et tunc si reperta fuerit ipsa scriptura.

35

Item quando fit littera testificationum uel intentio pro testificationibus pro quolibet nomine testis notato parui tres.

Item quando de curia maiori presentatur aliqua scriptura ad aliquam aliam curiam parui XVIII.

40 Item quando de uenditione et alienatione uel transactatione milicie uel seruentarie non possit cancelarius uel alius notarius qui hec haberet facere accipere nisi quantum taxauerint ducha et consiliarij, non possendo ducha et consiliarij taxare ultra grossos XVIII pro milicia et ultra grossos III pro seruentaria diuidendo dictum lucrum ut supra.

45 Item quod cancellarius Crete presens et futuri non possint de aliqua alia carta uel scriptura officij recipere aliquam solutionem a quatuor grossis supra nisi fuerint extimate per ducham et consiliarios uel maiorum partem eorum. Et secundum ipsam extimationem accipiant et non aliter quod diuidatur ut supra de alio specificè dictum est.

50 Sed si aliqua occurerent uel apparerent ultra suprascripta, quorum lucrum ut predicitur debeat diuidi inter cancelarium et reliquos scribas curie maioris pro quibus et ex consuetudine, et si uideretur etiam duche et consiliarijs Crete uel maiori parti cancellarius seu officium cancelarie aliquid deberet recipere et habere pro sua satisfactione et mercede, debeant ipsi ducha et consiliarij Crete, quidquid
55 sic inuenerit nobis rescribere et suum consilium et nostrum ad id expectari mandatum; ut per nos intelecto quid inde scripserint possit poni ordo et fieri quid nobis uidebitur conuenire. Non capta, et ideo non ponatur in commissione duche.

Sed si alia occurerent uel apparerent ultra prescripta proxime specificata, pro quibus et ex consuetudine et si uideretur etiam duche et consiliarijs Crete uel
60 maiori parti cancellarius aliquid debeat recipere uel habere pro sua satisfacione et mercede super inde, scilicet non specificato imponant ordinem predicti ducha et consiliarijs et prouideant ut eis uidebitur. Et id quid in illo casu ordinauerint debeant interim facere obseruari illud que nobis rescribere et de facto ipso distinctius informare ut illud approbare uel aliter in eo prouidere sicut nobis
65 uidebitur ualeamus. Et istud similiter, ut de alia dictum est, proxime diuidatur, medietas, scilicet cancellario et reliqua medietas scribis curie antedictæ. Et ueniente responsione duche et consiliariorum teneantur consiliarij Venecias infra sex menses postquam receptus fuerit dare ordinem, et expendere secundum sicut consiliarijs apparebit factum sub pena librarum quinquaginta pro consiliario.
70 Et ordinetur per ducham et consiliarios una capsella in qua deponatur lucrum huiusmodi sic per medium diuidendum ita quod quolibet mense fiat exinde particio supradicta.

Item quod teneatur obseruare infrascripta consilia alias capta in consilio Veneciarum uidelicet:

Quod non possit ipse cancelarius nec alij cancelarij Crete futuri recipere 75
donum uel presens ab aliqua persona ullo modo uel ingenio nisi in fructibus
recentibus.

Item quod cancelarius Crete presens et futuri non possint facere nec fieri
facere mercatum bladi ullo modo uel ingenio per se uel per alios nec habere de
suis denarijs in blado nec per collegantiam nec aliter. Et similiter sit eis prohibi- 80
tum facere uel fieri facere mercationem de aliqua re que nascatur in insula Crete.

Item quod non possit accipere aliquod incantum nec emere nec emi facere
aliquas res que uenderentur ad incantum nec habere partem in eis, ullo modo
uel ingenio sub pena quarti, cuius pene accusator habeat tercium si accusator
inde fuerit et teneatur de credentia et aliud sit communis. Et rectores teneantur 85
exigerit dictam penam.

Ceterum cum ex consuetudine cancelarius Crete posuerit unum notarium ad
curiam petitionum Candide expensis dicti comunis et de officio seu prouentu dicti
notarij recipiebat quam partem uolebat, quid quippe non est honestum consulunt
quod ipse cancelarius et futuri hac prerogatiua priuentur. Sed ducha et sui con- 90
siliarij unum notarium quem uoluerint ad ipsum officium ponere debeant cum
salario ipsius officij et prouentu.

Preterea quia non est honestum quod cancelarius qui continue debet astare
rektoribus personaliter teneatur ad illa que feuda requirunt. Silicet equitare et
alia facere opportuna; consulunt quod ipse cancelarius et futuri non possint 95
habere aliquod pheudum modo uel aliquo uel tenere. Nec etiam filij eorum siue
diuisi fuerint, siue non, per tempus quo permanserint et fuerint consiliarij.

Insuper quia secundum est auferre causam quamlibet que posset preiudicium
alicui generare ordinetur et fiat quod aliqua pecunia tam pertinens communi
quam singularibus personis que forsitam sic consueuit elapsis temporibus uenire 100
ad manus et conseruatione cancelari silicet negociorum qualitatem occurentium
non possit uenire nec debeat ad manus cancelarij antedicti, sed illico ponatur et
deponatur apud camerarios deinde, ut quodcumque posset, super inde sinistri
accidere ualeat euitari. Et similiter sit prohibitum omnibus notarijs tam curie
maioris quam officiorum. 105

Et de premissis omnibus fiat una comissio seu capitulare ipsi cancellario
quod inuiolabiliter debeat obseruare saluo pluri et minor, ad uoluntatem Ducalis
dominationis in detrahendo et addendo aliter ut sibi uidebitur.

Que quidem omnia ut melius impleantur iniungantur in commissione duche
et consiliariorum Crete ut ipsa obseruent quantum ad se spectant et faciant in- 110
uiolabiliter obseruari.

Quia satis est notorium quod capitulum quo prohibitum est cancellario Crete de faciendo mercationem frumenti redundat in honorem dominij et bonum insule et per consequens uideatur honestum quod est similis prohibitio fiat participantibus officium cancellarie uel quasi, ut pote notarijs curie maioris Candide siue scribis. Uadit pars ad hoc ut auferatur omnis mala causa scribis antedictis et similiter scribis camerariorum Crete, quod similis prohibitio fiat scribis supradictis curie maioris Candide, nec non camerariorum Crete in facto faciendi mercationem frumenti que facta est ut predicitur cancellario supradicto.

12

Περὶ ἀναγνώρισεως τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Ἀλεξίου Πίνακα ἐκ τῆς τάξεως τῶν δουλοπαροίκων. 1336, Φεβρουαρίου 12.

F^o 44^r N° 379. Millesimo trecentesimo XXXV, die XII Februarij.

Capta. Cum Alexius Pinaca filius quondam Donati de Creta exposuerit nobis quod descenderat ex quodam uocato Alexius Pinaca qui fuerat eius auus qui fuerat sclauus in Creta, et postea liberatus facta sibi cartam franchitatis et post hec nobilis uir Petrus Bono fidelis et feudatarius noster Candide cui concessum erat per dominium accipiendi agrafos petebat dictum Donatium patrem ipsius Alexij pro agrao coram duche et consiliarijs Crete, per quos quidem ipse Donatus non inueniens cartam franchitatis factam dicto quondam Alexio patri suo fuit adiudicatus cum suis heredibus et proheredibus pro rustico siue agrao Petro Bono prefato et nuper inuenerit idem Alexius dictam cartam francationis, quare supplicauerit per suam petitionem quod dignaremur mandare et committere nostris duche et consiliarijs quod non obstante sententia suorum predecessorum per quam dictus Donatus fuit adiudicatus uillanus audirent dictas cartas francationis et alia sua iura et determinarent de absoluendo eum uel non ut iustum sibi uideretur que sua uerba pietati et iusticie consonant. Uadit pars quod committatur duche et consiliarijs mittendo sibi petitionem quod uiso dicto instrumento et alijs suis iuribus non obstante comissione sua faciant quod sibi iustum uidebitur.

13

F^o 45^r N° 382. Περὶ ἀκυρώσεως εἰκονικοῦ συμβολαίου μεταξὺ τῆς Ἀντζολερίας Βενιέρη ἐκ Χανίων καὶ τῶν πιστωτῶν της. Τὸ ἐπίδικον κτῆμα ἦτο τὸ τιμάριον Γκούβη, τὸ ὁποῖον ἐζήτησε νὰ ἀγοράσῃ ὁ Νικόλαος Βενιέρης συγγενὴς αὐτῆς, ἐλθὼν ἐπίτηδες νὰ κατοικήσῃ ἐν Χανίοις. Τὸ τίμημα συμφωνήθη ἀντὶ δύο χιλιάδων ὑπερπύρων, ὑπεσχέθη δὲ ἡ Ἀντζολερία νὰ ἐγκαταστήσῃ εἰς αὐτὸ τὸν ἀγοραστήν, ἄλλως ἤθελεν ὑποπέσει εἰς ποινὴν 2000 ὑπερπύρων. Τὰ συμφωνηθέντα ταῦτα φαίνεται ὅτι ἦσαν εἰκονικά, διότι οὔτε ἡ Ἀντζολερία ἔλαβε χρήματα, οὔτε ὁ Νικόλαος Βενιέρης ἐγκατεστάθη εἰς τὸ τιμάριον. Μετὰ τινα χρόνον ὁμοῦς ὁ εἰρημένος Νικόλαος ἐνήγαγε τὴν Ἀντζο-